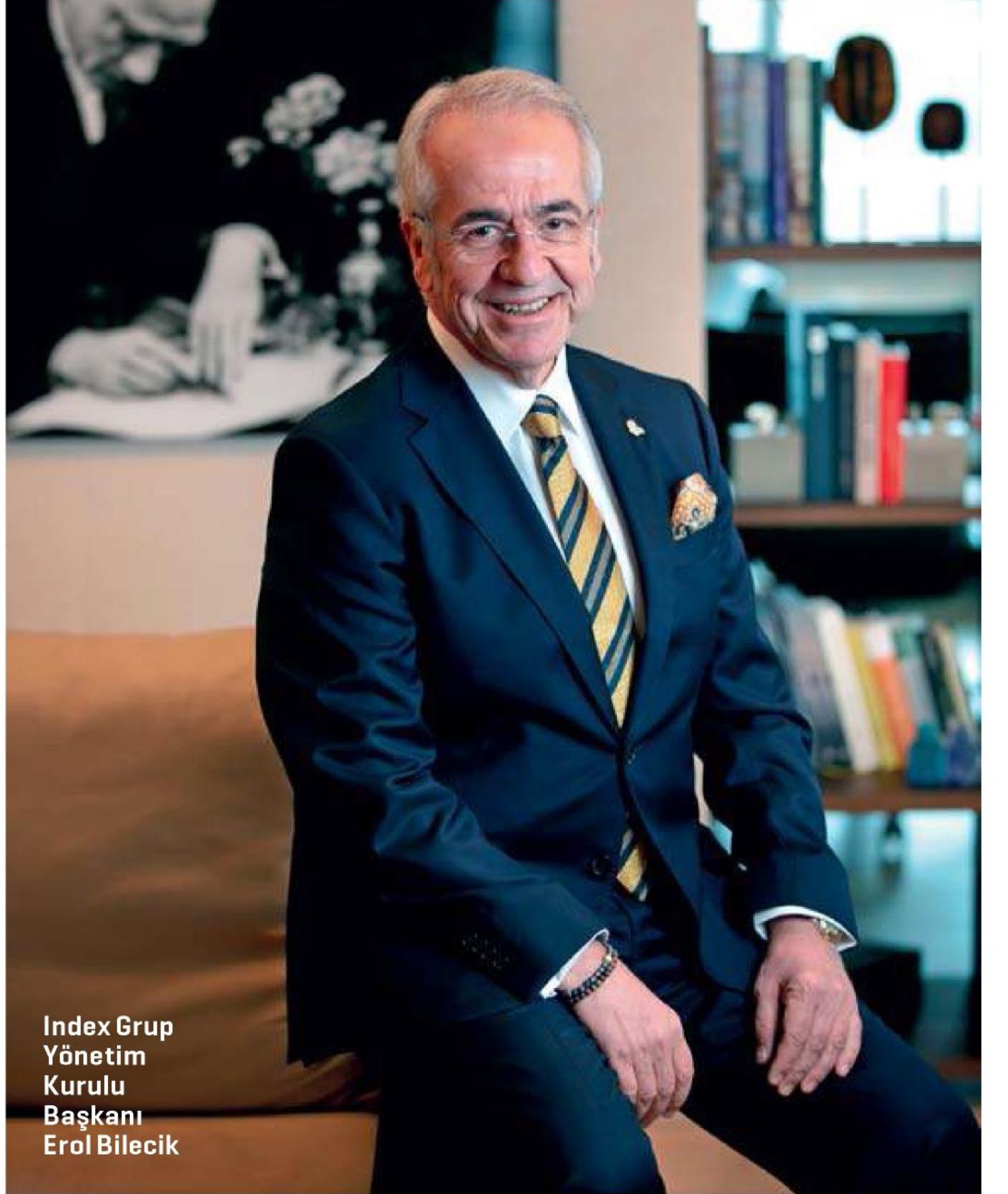

DİJİTALİ, İNSAN İLE BÜTÜNLEŞTİRMEK

COVID-19 sürecinde dijitalleşmeden çok fazla bahsettiğimizi söyleyen Index Grup Yönetim Kurulu Başkanı Erol Bilecik, bunun dijitalleşmenin eksikliğine de işaret ettiğini söylüyor. Çözüm, insana odaklanmakta yatıyor. Kerem Özdemir

INDEX GRUP Yönetim Kurulu Başkanı Erol Bilecik'in yaptığı durum tespiti dikkat çekici. "Bugün dijitalleşmenin bu kadar hızlanmış olmasının sebebi, COVID-19'daki yaşamımızı daha kaliteli veya daha uygun hale getirmek için kabul ettiğimiz yeni normaller. Baktığımız zaman bugün hem iş, hem de bütün sosyal yaşam kültürü yeni normaller diye sayacağımız koşullardan geçiyor" dedikten sonra sözlerine "Bizim sohbetlerde zaman zaman kullandığımız bir söz var: Bir yerde en çok ne konuşuluyorsa, orada o yoktur. Sözcük tekrarına bakılığında dijitalleşme neredeyse şampiyon sözcük ama bu kadar konuşuluyorsa orada eksikliği de var. Gerçekten pek oturmuş da değil. Bunun nedeninin şu olduğunu düşünüyorum: Hepimizin geleceği hayal etme konusunda sıkı bir yeteneği var ama bizler bunu hayata geçirme konusunda maalesef o kadar hızlı değiliz" diye devam ediyor.

COVID-19 süreci bu hız eksikliğini telafi etme konusunda dikkat çekici bir rol oynarken dijitalleşmenin kapsamını genişleterek dönüşümü farklı bir açıdan da güçlendiriyor. Hız konusunda kat edilen mesafe için Bilecik, "Bu illet dijitalleşme anlamında bizi bir üç dört yıl öne çekti gibi görünüyor" diyor. Kapsam tarafında gerçekleşen genişleme çok daha çarpıcı ve evden çalışma, bu konuda çok açıklayıcı bir örnek oluşturuyor. Uluslararası veya kurumsal şirketlerin deneyimi olarak bakılan evden çalışma milyonlarca

Index Grup
Yönetim
Kurulu
Başkanı
Erol Bilecik

çalışanın hayatına girerken burada oluşan deneyim, bundan sonraki adımların atılmasında önemli bir itici güç oluşturmuş durumda. Bilecik bu tabloya dikkat çekerken, pandemi sürecinin sadece iş hayatını değil, gelenek ve görenekleri de dijitalleşme yoluna sokmasını olumlu bir gelişme olarak kaydediyor.

"Evden çalışmaya baktığımızda şunu görüyoruz: Belki

uluslararası şirketler veya kurumsal nitelikleri yüksek olan şirketlerde zaten bu tip deneyimler vardı ama milyonlarca insan mart başından itibaren evden çalışma ile tanıştı ve büyük ihtimalle devam ediyorlar veyahutta yavaş yavaş ofislere doğru bir dönüş başlamış vaziyette ama muazzam bir alışma oldu. Video-konferans uygulamaları ve dijital platformlar üzerinden yapılan görüşmeler, kamuoyuna açık ya da kapalı sosyal sohbetler, sosyal medya kullanımı, temassız ödemeler hem hoş hem de naif gelişmeler” diyen Bilecik, “Bizim gelenek ve göreneklerimizde bile dijitalleşme başladı. Bugün baktığımız zaman bayramlarda Zoom ile bağlananlar veya görüntülü arama yapanlar o kadar yüksek sayılara ulaştı ki, telekom altyapısı çöktü. Sesli aramalardan çok görüntülü görüşme yapıldığına inanın” diye devam ediyor. Bu, farklı boyutları kapsaması nedeniyle çok güçlü bir dönüşüm ve dijital dönüşümün insandan başlaması gerektiği tezi ile birlikte düşünüldüğünde, dijital dönüşümün ya da dijitalleşmeye dayanan genel dönüşümün daha sağlıklı bir temele oturması anlamına geliyor.

Bu noktada dijitalleşme anlamında bir mutasyon bekleyen Bilecik, “Herkes virüsün mutasyona uğrayıp uğramayacağını soruyor. Benim buna kaliteli bir yanıt vermem mümkün değil. Ama bütün iş dünyasında dijitalleşmenin bir mutasyona uğramasını can-ı gönülden diliyorum. Bu biraz da zorunluluk” şeklinde konuşuyor. İş dünyasının genelini kapsayan bu dilek, teknolojiyi sadece kullanan ve izleyen değil, üreten ve üretme konusunda rekabetçi olan bir ülke haline gelmeye kadar uzanan bir mutasyonla ilgili. Bilecik, dileğini “Bu, aynı zamanda isteğimiz ve hedefimiz. Dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olacaksak, bu dönüşüm olmazsa olmaz. Bu konuda daha iyi olmaktan başka çaremiz yok. Çünkü daha iyi olmaya çalışmazsak, iyi olarak da kalamayacağımız bir dünyada yaşıyoruz” sözleriyle açıklıyor. Ancak bu, ekonomik büyüme ya da ileri teknoloji ile sınırlı kalmayıp insani değerleri ve mutluluğu da kucaklayan bir dilek ve doğal akış içinde gerçekleştiğinde anlam taşıyor.

Bilecik, “İnsani değerlerimiz var ve hayatın aktığı zamanda yeni modeller ortaya çıkıyor. Bu iş modellerini ve insani değerleri nasıl birleştireceğimiz konusu ortaya çıkıyor. Belki yüzde 90’ımız Zoom’u kullanmayı eğitim almadan öğrendik ve bu, teknolojiyi nasıl kullandığımız ile ilgili bir iş modeli olarak geliyor. Günün sonunda daha mutlu bir çalışma hayatı ve yükselen bir yaşam kalitesini ortaya koydurmak temel nokta veya işaret olmalı” diyor. Bu, teknoloji ve insan arasında sağlam ve insan odaklı bir bağlantı kurmayı sağlayan bir önerme ve beraberinde getirdiği sorumluluklar da var.

Bilecik bunları, “Gelecek ve yaşanacak uzun süreçler diye baktığımızda, planlamanın bizim tarafımızdan yapılacağı bir süreç söz konusu. ‘Tünelin ucunda ışık görüldü’ diyoruz ama burada da tünelin sonunda nasıl bir manzara ile karşılaşacağımız yani bizi neyin beklediği, bizim şu anda yapacağımız faaliyetlere ve odaklanmaya bağlı. Pat diye ortaya çıkmıyor” diye açıklıyor.

İnsani boyutta önemli bir nokta da, bütün bu krizin, insana neyin korunmaya değer ve neyin de değişmeye muhtaç

olduğunu gösteren süreçler olması. Bilecik, COVID-19 sürecinin aynı zamanda sağlıklı bir şekilde nefes almanın, özgürce dolaşabilmenin ve sevdiğimiz insanlara sarılıp dokunabilmenin ne kadar değerli olduğunu da gösterdiğine işaret ediyor. Diğer bir gelişme ise pandemi ile birlikte insanların artık, dünyanın herhangi bir noktasında olanlar için beni ilgilendirmeyen diyemeyecek hale gelmesi. Hız kazanan ve yaygınlaşan dijitalleşme ile bu insani değerler bir arada dilenen mutasyonu gerçekleştirme zeminini yaratıyor.

Robotların yaygınlaşmasıyla birlikte insanların hissettiği işinin elinden alınması ya da amiyane tabirle aç kalma korkusunun da insani olanın öne çıkmasıyla birlikte azalması bekleniyor. Bilecik, I. Sanayi Devrimi’nden beri gündemde olan bu korkunun kaynağı makinelerden robotlara kaymışken insanın içini rahatlatan ifadeler kullanıyor. Ortadan kalkan her mesleğin yerine 1,4 yeni mesleğin ortaya çıktığına ve bugün tamamen otomasyona geçirilebilecek işlerin oranının sadece yüzde 2 olduğuna işaret eden Bilecik, “Bir iş yapılacaksa mutlaka insanla yapılıyor. Ancak bu arada çalışan insan sayısı azalıyor” şeklinde konuşuyor.

İnsanın hayatında bir karar alırken robotla arasındaki farkı bilmesinin güven kaynağı olabileceğini söyleyen Bilecik, “İnsanlar kendi işlerini büyütürken, sosyal hayatında bir karar verirken ya da evlatla ebeveyn konuşurken, karşımıza çıkan insani özelliklerimiz var. Ben kendi hikayeme baktığımda bu tür durumlarda hep bir mentordan, bir insandan görüş alma ihtiyacı hissettim. Bir şeyleri iyi yapmak istiyorsanız, iyi fikirlerinizin olması gerekir ama bunun yanında bir danışma ihtiyacınız oluyor. Zaman zaman gençlerle yaptığımız sohbetlerde benim klasik olarak önerim, mutlaka üç mentorları olması oluyor: Bir girişimci, bir profesyonel ve bir de mahallenizdeki kasap, manav ya da bakkal gibi hayat tecrübesi yüksek biri. Bu üçgen içinde zaman zaman kalsanız muhteşem bir şey olur” diyor. “İnsanın fikrine de zikrine de herşeyine muhtacız” sözleri ise, dijitalleşme ile insanı birleştirmenin formülü gibi. ■